

Huvudman

Margarethaskolans grundskola AB
Org.nr: 559405-0360

Beslut

Datum 2025-04-23
Dnr SI 2024:9770
Sida 1 (16)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Margarethaskolan i Knivsta kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Margarethaskolans grundskola AB att senast den **5 juni 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande språkval. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Margarethaskolans grundskola AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Margarethaskolans grundskola AB ska vidta följande åtgärder

Språkval

Se till att eleverna, i stället för ett modernt språk som erbjudits som språkval, kan välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk, engelska, eller teckenspråk, förutsatt att minst fem elever väljer språket. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse som visar hur skolan möjliggör ett språkval i enlighet med bestämmelserna, hur många elever som valt att inom språkvalet läsa annat än ett modernt språk samt vilket/vilka språk dessa elever har valt att läsa (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 5-7 §§ skolförordningen [2011:185]).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Margarethaskolans grundskola AB en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd och extra studietid. Margarethaskolans grundskola AB ska senast den **5 juni 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser kränkande behandling, garanterad undervisningstid, extra anpassningar, frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser, studiehandledning på modersmål samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:9770) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 inlett en tillsyn under första verksamhetsåret av Margarethaskolans grundskola. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid skolan följer gällande bestämmelser när det kommer till språkval, särskilt stöd, extra studietid, kränkande behandling, garanterad undervisningstid, extra anpassningar, frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser och studiehandledning på modersmål. Tillsynen har även omfattat en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen inledningsvis begärt in dokumentation samt att huvudmannen och rektorn därtill skriftligen fått besvara frågor om verksamheten. Vid skolbesöket den 28–29 januari 2025 har intervjuer hållits med elever i årskurs 4, 6, 7 och 9 samt med lärare som undervisar på skolan. Skolinspektionens utredare har även genomfört en rundvandring i skolans lokaler tillsammans med skolans tillförordnade rektor. En digital intervju med representanter ur elevhälsan genomfördes den 5 februari 2025 och en digital intervju med tillförordnad rektor samt tidigare tillförordnad rektor genomfördes den 6 februari 2025.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens plan mot kränkande behandling och skolenhetens rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (se aktbilaga 11).

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

En av de intervjuade eleverna berättar om en annan elev som uttryckt en önskan om att byta från undervisning i moderna språk till mer undervisning i svenska eller engelska men som inte beviljats detta.

Av intervju med lärare framkommer att elever endast får välja bort undervisning i moderna språk om de har eller riskerar att få betyget F i svenska eller engelska. Representanterna från elevhälsan uppger att de elever som blir aktuella för att läsa extra svenska eller engelska är de elever som behöver förstärkning i de ämnena och som ligger på gränsen till eller har betyget F i ämnena.

Av intervju med rektorerna framkommer att elever som inte har behov av förstärkning i svenska eller engelska inte får byta från undervisning i moderna språk till undervisning i svenska eller engelska.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § andra stycket skollagen framgår att elever i grundskolan ska erbjudas undervisning i moderna språk inom ramen för språkval.

Av 9 kap. 5 § andra stycket skolförordningen framgår att huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska sträva att därutöver erbjuda andra språk som språkval.

Av 9 kap. 6 § skolförordningen framgår att en elev, i stället för ett språk som erbjudits enligt 9 kap. 5 § skolförordningen, får välja något av följande språk som språkval:

1. det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i,
2. svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk,
3. engelska, eller
4. teckenspråk

Enligt 9 kap. 7 § skolförordningen framgår att huvudmannen inte är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval enligt 9 kap. 5 § andra stycket eller 9 kap. 6 § skolförordningen om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som avses i 9 kap. 6 § första punkten är ett nationellt minoritetsspråk.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att eleverna på Margarethaskolan endast får välja undervisning i svenska eller engelska, istället för undervisning i moderna språk, om de har eller riskerar att få F i betyg i svenska eller engelska. Skolinspektionen bedömer att detta utgör en brist. Eleverna ska ges möjlighet att välja svenska eller engelska istället för undervisning i moderna språk oavsett hur de ligger till i ämnena, förutsatt att minst fem elever gör ett sådant val.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Margarethaskolans grundskola AB verksamhet vid Margarethaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller språkval. Det finns därför skäl att förelägga Margarethaskolans grundskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Intervjuade lärare uppger att när extra anpassningar visar sig vara otillräckliga för att en elev ska uppfylla de betygsriterier eller kriterier för

bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, så ansöker lärarna om särskilt stöd till elevhälsan genom att fylla i en blankett med uppgift om vilka extra anpassningar som har provats för eleven. Därefter deltar läraren i ett möte med elevhälsan som ofta utmynnar i att den aktuella eleven erhåller en så kallad "intensivperiod" med speciallärare. Av intervju med elevhälsan framkommer att om en lärare som anmält utredningsbehov för en elev uppger att extra anpassningar inte är tillräckliga, lyfter specialpedagogen detta vid ett elevhälsomöte där rektorn deltar. Elevhälsan uppger vidare att lärarna även kan skicka in en skriftlig anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd.

Enligt de intervjuade lärarna är det rektorn som fattar beslut om huruvida en utredning om särskilt stöd ska inledas eller inte. Lärare uppger att elever kan bli aktuella för särskilt stöd och åtgärdsprogram av andra orsaker än pedagogiska svårigheter, såsom elevens beteende eller elevens mående.

Intervjuade representanter för elevhälsan uppger att det är specialpedagogen som efter en färdigställd utredning bedömer om eleven är i behov av särskilt stöd. Därefter fattar rektorn beslut om åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger vidare att upprättat åtgärdsprogram delges vårdnadshavare genom telefonkontakt eller i ett fysiskt möte, samt att vårdnadshavarna vid begäran även får ta del av det skriftliga åtgärdsprogrammet.

Lärare, elevhälsan och rektorn uppger att de bedömer att elever i behov av särskilt stöd i hög utsträckning erhåller det stöd de har rätt till.

Som en del av utredningen har Skolinspektionen begärt att få ta del av skolans tre senast upprättade åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår bland annat behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Åtgärdsprogrammen saknar information om när de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas, samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Intervjuade lärare uppger att utvärderingar av åtgärdsprogram görs två gånger per termin.

Både lärare och rektorer uppger att beslut kan fattas om att inte upprätta åtgärdsprogram, men att de inte har varit med om att det har inträffat. I den rutin för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen framgår att det finns en särskild blankett för beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygs-kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen,

ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det i upprättade åtgärdsprogram inte framgår när de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Skolinspektionens utredning visar att anmälningar om behov av särskilt stöd görs till rektorn. I utredningar om särskilt stöd involveras både elevhälsan och elevens vårdnadshavare.

Vidare konstaterar utredningen att rektorn är den som fattar beslut om åtgärdsprogram samt att elevens vårdnadshavare informeras om innehållet i åtgärdsprogrammet. Dessutom framgår det att eleverna erhåller det stöd som har beslutats om.

Sammanfattningsvis har Skolinspektionen inte funnit några brister i huvudmannens hantering av anmälan, utredning och verkställande av särskilt stöd.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever i årskurs 4, 6, 7 och 9 framkommer att eleverna erbjuds extra studietid två gånger per vecka, och att lärare närvarar vid den extra studietiden.

Intervjuer med lärare visar att den extra studietiden är planerad 15:30-16:30 på måndagar och onsdagar.

Av inskickade scheman framgår bland annat följande:

- Årskurs 6 har mentorstid till klockan 15:50 på måndagar.
- Årskurs 7 har SO fram till klockan 15:35 på onsdagar.
- Årskurs 8 har SO fram till klockan 15:45 på måndagar.
- Årskurs 9 har hem- och konsumentkunskap i halvklass fram till klockan 15:50 på onsdagar.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Av förarbetena framgår bland annat att den extra studietiden är undervisning som syftar till att elever ska få hjälp med läxor och annat skolarbete, och på det sättet ta igen, befästa och fördjupa sina ämneskunskaper. Verksamheten kan också ge eleverna tillfälle att utveckla och använda olika inlärningsstrategier samt planera, genomföra och utvärdera sitt eget lärande. Vidare framgår att det är gynnsamt för elever och fördelaktigt om verksamheten kan stadielindas och att extra studietid bör vara schemalagd och ges kontinuerligt (prop. 2021/22:111 s. 15–16).

Av förarbetena framgår även att huvudmän och skolor bör arbeta för att särskilt motivera de elever som har störst behov av att delta i studietiden. Det grundläggande syftet är att höja kunskapsresultaten och bidra till ökad likvärdighet, särskilt i fråga om att kompensera för elevers olika förutsättningar, vilket lägger ett särskilt ansvar på huvudmän och skolor i arbetet med att uppmuntra till deltagande (prop. 2021/22:111 s. 19).

Skolinspektionens bedömning

Av genomförda intervjuer samt av inkomna scheman kan Skolinspektionen konstatera att inte alla elever i årskurser 4–9 ges möjlighet att fullt ut delta på den extra studietiden, då årskurs 6, 7, 8 och 9 har schemalagda aktiviteter samtidigt som den extra studietiden är planerad. Detta utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Margarethaskolans grundskola AB:s verksamhet vid Margarethaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd och extra studietid. Utredningen visar dock att huvudmannen i stora delar uppfyller kraven när det kommer till särskilt stöd. Utredningen visar vidare att Margarethaskolan erbjuder extra studietid men att vissa elever saknar möjlighet att fullt ut delta vid den extra studietiden. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Margarethaskolans grundskola AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Skolans arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Planen mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av innevarande års plan mot kränkande behandling. Av planen framgår bland annat att det på Margarethaskolan råder förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen innehåller en redogörelse för hur personalen ska agera vid fall av kränkande behandling, när en utredning ska ske, vem som är ansvarig för utredningen samt att skolan arbetar med åtgärder när kränkande behandling har konstaterats. Planen innehåller även en arbetsgång för hur arbetet ska genomföras. Av planen framgår vilket förebyggande arbete som har genomförts, inklusive en trygghetsenkät och en trygghetsvandring som genomfördes våren 2024. Planen beskriver också vilka åtgärder skolan ska vidta för att komma till rätta med de riskområden som det förebyggande arbetet har identifierat. Planen innehåller däremot inte någon redogörelse för vilka planerade åtgärder som har genomförts under föregående år.

Samtliga intervjuade elever känner till att skolan har en plan mot kränkande behandling. Vissa elever uppger att de inte har fått vara med och påverka innehållet i planen, medan andra säger att elevrådet har varit med och tagit fram trivseregler för matsalen. Alla intervjuade elever uppger att de har fått svara på enkäter som handlar om trygghet och kränkande behandling.

Av intervjuer med lärare samt av inskickade scheman framkommer att det i skolans scheman finns något som heter "Hygglo". Det innebär enligt intervjuade lärare tillfällen att prata om bland annat planen mot kränkande behandling, hur man sätter gränser och hur man är en bra vän. Lärarna uppger vidare att eleverna är involverade i arbetet med planen mot kränkande behandling genom elevrådet.

Åtgärder mot kränkande behandling

Majoriteten av de intervjuade eleverna uppger att de känner sig trygga på skolan och att de inte känner till elever som inte känner sig trygga. I en intervjugrupp svarar dock eleverna att de tror att det finns elever på skolan som inte känner sig trygga och att nedsättande kommentarer förekommer på skolan. De flesta intervjuade elever uppger vidare att det inte förekommer bråk eller större slagsmål, men i en intervjugrupp uppger elever att det är "mycket bråk i deras klass". Två intervjuade elever uppger att de anser att det finns situationer där lärarna inte ingriper vid bråk eller när elever säger fula ord eller elaka saker till varandra. Eleverna i en intervjugrupp anser att lärarna tar tag i de situationer som uppstår.

Av intervjuer med lärare framgår att personal som uppmärksammar en kränkning pratar med den utsatta och den utsättande eleven samt ringer till alla inblandade elevers vårdnadshavare. Personalen upprättar sedan en anmälan som skickas till skolans rektor. Lärarna uppger att det är den utsatta elevens upplevelse av det inträffade som avgör om en utredning och anmälan om kränkande behandling inleds, men att det även kan vara upp till personalen att avgöra huruvida en kränkning har skett. De intervjuade lärarna anser att det är tydligt hur de ska agera vid kränkningar mellan elever och mellan personal och elever. Lärarna uppger att anmälningar upprättas för alla fall av kränkande behandling som kommer till personalens kännedom och att åtgärder sätts in. Åtgärder kan till exempel vara att kuratorn genomför observationer eller att elever tilldelas andra platser i klassrummet.

De intervjuade representanterna för elevhälsan uppger att de bedömer tryggheten för eleverna på skolan som ganska god, men att kränkningar ibland förekommer. De intervjuade rektorerna uppger att kränkingsanmälningar upprättas för samtliga fall av kränkande behandling som kommer till personalens kännedom, samt att personalen vet att de måste ingripa när de uppmärksammar en pågående kränkning.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § i förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Margarethaskolans grundskola AB inte brutit mot bestämmelserna när det kommer till skolans arbete mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen konstaterar att skolans plan mot kränkande behandling inte innehåller någon redogörelse för vilka planerade åtgärder som har genomförts under föregående år. Skolinspektionen bedömer dock att detta inte utgör en brist eftersom Margarethaskolans grundskola AB inte ansvarade för driften av skolan under verksamhetsåret 2023/24.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inom ramen för utredningen har Skolinspektionen begärt att få ta del av huvudmannens timplan för årskurs 1–9 samt scheman för alla klasser vid Margarethaskolan. Av de inskickade dokumenten framgår hur skolan har fördelat undervisningstiden. I inskickat yttrande förklarar huvudmannen

att Margarethaskolan använder sig av skolans val för att minska antalet timmar per ämne eller ämnesgrupp i ett stadium med som mest 20 procent.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 3 § skollagen framgår att grundskolan ska ha nio årskurser, som indelas i lågstadium, mellanstadium och högstadium. Lågstadiet består av årskurs 1–3, mellanstadiet av årskurs 4–6 och högstadiet av årskurs 7–9.

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår att det vid grundskolor ska finnas skolans val.

Av 9 kap. 3 § skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne.

Vidare framgår det av bilaga 1 till skolförordningen att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Margarethaskolans grundskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller garanterad undervisningstid. Sammantaget visar dokumentationen att den totala undervisningstiden på Margarethaskolan överstiger det minsta antalet undervisningstimmar enligt den nationella timplanen, samt att reduktionen av undervisningstid i vissa ämnen inom ramen för skolans val inte överstiger 20 procent. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framkommer att Margarethaskolan använder extra anpassningar i form av till exempel särskild plats i klassrummet, hörselkåpor, sittkuddar, intensivperioder med speciallärare, möjlighet till muntliga kompletteringar samt tydliga individuella genomgångar. En elevs extra anpassningar dokumenteras enligt intervjuade lärare i skolans lärplattform.

Av intervjuer med lärare framkommer att undervisningen i klassrummet syftar till att vara inkluderande och att lärarna anpassar undervisningen på gruppnivå. Extra anpassningar på individnivå blir aktuella när lärandet för

en elev påverkas av någon anledning, exempelvis om en elev är utåtagerande eller inte deltar i lektionerna.

Intervjuade lärare uppger att det är lärarna själva som ansvarar för att elever får extra anpassningar, men att elevhälsan också kan föreslå anpassningar som lärarna kan prova och som har visat sig fungera för andra elever. Flera lärare uppger att de elever som har behov av extra anpassningar också erhåller dessa anpassningar.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Intervjuade lärare uppger att skolan har rutiner för att hantera elever med hög skolfrånvaro. Enligt lärarna ska en elevs frånvaro uppmärksammas när den överstiger 10 procent. Detta görs genom att lärarna ringer till elevens vårdnadshavare för att ta reda på orsakerna till frånvaron. Om frånvaron fortsätter, tas nästa steg genom kontakt med kuratorn, som i sin tur ansvarar för att kontakta rektorn. Vid fortsatt frånvaro hålls ytterligare möten med vårdnadshavarna för att identifiera de bakomliggande orsakerna till frånvaron. Lärarna uppger att en elevs frånvaro kan föranleda en anmälan till socialtjänsten.

Representanter för elevhälsan uppger att skolsköterskan involveras i arbetet med frånvaro när orsakerna till frånvaron bedöms ha medicinska skäl.

Skolinspektionen har, utifrån inskickade handlingar, valt ut elevexempel och kontrollerat om orsakerna till elevernas frånvaro har utretts. Intervjuad skolpersonal har, beträffande samtliga elevexempel, uppgett att orsakerna till frånvaron utretts. Därutöver har skolpersonal i de flesta fall kunnat redogöra för vad utredningen om orsakerna till elevernas frånvaro har visat, samt vilka åtgärder som har vidtagits för att komma till rätta med frånvaron. Intervjuad skolpersonal har även uppgett att berörda elevers frånvaro har anmälts till skolans rektor.

Av inskickade handlingar framkommer att huvudmannen informerar elevens hemkommun vid frånvaro som överstiger 20 procent.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § skollagen framgår att en elev i förskoleklassen eller grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

7 kap. 22 § andra stycket skollagen framgår att när en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Margarethaskolans grundskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet kring problematisk skolfrånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare som undervisar i lågstadiet framkommer att lärarna använder de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass samt de nationella bedömningsstöden i årskurs 1. En lärare uppger att resultaten från kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden som genomfördes under höstterminen 2024 visade att en elev hade svårigheter i svenska och en annan elev hade svårigheter i både svenska och matematik. Läraren berättar vidare att läraren genomfört en sambedömning av elevernas behov tillsammans med specialpedagogen, och att båda eleverna nu erhåller individuella extra anpassningar.

Intervjuer med lågstadielärare visar att skolan genomför överlämningar mellan årskurs 3 och 4, där information om elevers extra anpassningar ingår. Lärarna som undervisar eleverna i förskoleklass "följer med" eleverna vidare till årskurs 1, vilket innebär att ingen formell överlämning mellan dessa årskurser görs.

Av intervjuer med elevhälsan framkommer att specialpedagogen går igenom resultaten från kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden samt föreslår insatser för de identifierade eleverna. Elevhälsorepresentanterna uppger att det inte tar "jättelång" tid att genomföra den särskilda bedömningen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 4 § skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 a § skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, vid planering av stöd som anges i 5 § när det

upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik i förskoleklassen eller lågstadiet samt vid uppföljning enligt 4 b §.

Enligt 4 kap. 4 b § skollagen ska det i slutet av lågstadiet i grundskolan genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Margarethaskolans grundskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller garantin för tidiga stödsatser. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer att elev 8 upplevs ha svårigheter i svenska. Av intervjuer med lärare framgår att en lärare bedömer att elev 8 kan ha behov av studiehandledning på sitt modersmål, medan elev 14 bedöms vara i behov av sådan handledning. En lärare nämner att elev 19 har en vårdnadshavare som talar god svenska, men läraren vet inte om svenska talas i elevens hem. Läraren nämner även att elev 19 utreds för språkstörning.

De intervjuade representanterna för elevhälsan uppger att det inte finns någon elev som för närvarande är i behov av studiehandledning på sitt modersmål. Elevhälsan uppger att elev 8 utvecklas bra utan sådan handledning. Specialpedagogen träffar elev 14, som har språkliga problem, men enligt specialpedagogen har behovet av studiehandledning på modersmål för eleven inte kommit upp. Beträffande elev 19 uppger elevhälsan att eleven inte är i behov av studiehandledning på modersmålet samt att eleven i nuläget får stöd av speciallärare och har ett aktivt åtgärdsprogram. Elevhälsorepresentanterna uppger att skolan gör bedömningar om elevers eventuella behov av studiehandledning på modersmål när det behövs. Även skolans rektorer uppger att det för närvarande inte finns några elever med behov av studiehandledning på modersmål.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 § skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas

modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Margarethaskolans grundskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller studiehandledning på modersmål. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2023/2024 och en aktuell balans- och resultatrappport för perioden juli till och med december 2024. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen. Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader och har ett positivt eget kapital.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass och grundskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde, bland annat, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten I 26 kap. 3 § skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det kommer till huvudmannens ekonomiska förutsättningar, och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Johannes Behndig.

Utredaren Oskar Holst har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även juristen Rebecka Rasmuson medverkat.